

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

เมื่อได้ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่เป็นสาเหตุให้พืชผลการเกษตรได้รับผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากภัยทางธรรมชาติต่างๆ ราคาพืชผลเกษตรที่ตกต่ำเนื่องจากผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน การถูกกีดกันทางการค้าอันเกิดจากพืชผลทางการเกษตรไม่มีคุณภาพ เป็นต้น ทำให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกต้องประสบกับสภาวะการขาดทุน มีหนี้สินเกิดขึ้นจนยากแก่การที่จะชดเชยหนี้สินได้ทำให้เกษตรกรต้องเลิกอาชีพเกษตรกรรมเพราะทนกับการขาดทุนไม่ไหว ส่วนการเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรหลังจากที่ได้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ นั้น รัฐบาลก็จะใช้มาตรการช่วยเหลือที่มีลักษณะเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เช่น การให้เงินช่วยเหลือแก่เกษตรกรบางส่วน การพักการชำระหนี้ การประกันราคาสินค้าเกษตร เป็นต้น ซึ่งมีใช้การแก้ปัญหาอย่างแท้จริงให้กับเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติต่างๆ และจากการที่ได้ศึกษาการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรของประเทศต่างๆ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น แคนาดา เป็นต้น ที่เกี่ยวกับปัญหาภัยทางธรรมชาติอันเป็นเหตุให้เกษตรกรของประเทศต่างๆ เหล่านั้นได้รับความเสียหายแก่ผลิตผลทางการเกษตร รัฐบาลของประเทศต่างๆ เหล่านั้นจึงได้จัดให้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยพืชผลเกษตร โดยให้มืองค์กรของรัฐมีหน้าที่รับประกันภัยพืชผลเกษตรและมีรูปแบบที่เป็นการประกันภัยแบบบังคับหรือสมัครใจ ขึ้นอยู่กับการกำหนดของแต่ละประเทศว่าจะใช้รูปแบบไหนเพื่อให้การดำเนินการประกันภัยพืชผลเกษตรเกิดผลสำเร็จ ด้านเบี้ยประกันภัยนั้น รัฐบาลจะเป็นผู้ออกให้ส่วนหนึ่ง ซึ่งเกษตรกรก็สามารถที่จะจ่ายเบี้ยประกันภัยในส่วนที่เหลือได้ เมื่อเกษตรกรได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากภัยทางธรรมชาติที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ เกษตรกรก็จะได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากรัฐบาล ซึ่งการที่ประเทศต่างๆ ได้จัดให้มีการประกันภัยพืชผลเกษตรทำให้เกษตรกรของประเทศเหล่านั้นมีหลักประกันที่มั่นคงในการที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้โดยไม่ต้องเกรงว่าถ้าเกิดภัยทางธรรมชาติต่างๆ ขึ้นแล้ว จะทำให้เกษตรกรต้องถึงกับหมดตัว หรือมีหนี้สินล้นพ้นตัว เพราะจะได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยทางธรรมชาติ และการประกันภัยพืชผลเกษตรยังส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนา คือ เมื่อเกษตรกรมีหลักประกันที่มั่นคงจากการที่ได้มีการประกันภัยพืชผลเกษตรแล้ว เกษตรกร

ก็กล้าที่จะลงทุน ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี ความรู้ทางการเกษตรที่ทันสมัย ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพที่จะสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ที่เป็นคู่แข่งทางผลผลิตทางการเกษตรได้อันเป็นการทำให้ประเทศมีรายได้จากการส่งออกผลผลิตทางการเกษตร และนำรายได้จากการส่งออกมาพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ประเทศไทยก็ได้เคยนำแนวคิดในการจัดให้มีการประกันภัยพืชผลเกษตรเหมือนอย่างเช่นในต่างประเทศที่ได้มีการนำระบบการประกันภัยมาใช้ในภาคเกษตรกรรมของประเทศต่างๆ เหล่านั้น เป็นผลให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชผลเกษตรที่ได้เข้าร่วมโครงการการประกันภัยพืชผลเกษตรได้รับการชดเชยความเสียหายอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติต่างๆ ที่ทำให้พืชผลเกษตรได้รับความเสียหาย ซึ่งในประเทศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการจัดให้มีการประกันภัยพืชผลเกษตรขึ้น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ต้องประสบกับความเสียหายต่อพืชผลเกษตรอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาตินั้น เป็นการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จและเป็นวิธีการช่วยเหลือเกษตรกรที่ดีวิธีการหนึ่งอันเป็นประโยชน์ต่ออาชีพเกษตรกรรมทำให้เกิดความมั่นคงและมีการพัฒนาทางด้านการผลิตพืชผลเกษตรให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน สำหรับประเทศไทยนั้นก็ได้จัดให้มีการนำร่องเพื่อทำการประกันภัยพืชผลเกษตรตามแนวคิดของการนำระบบประกันภัยมาใช้แก่ภาคการเกษตรขึ้นในปี พ.ศ. 2521-2524 ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นการจัดให้มีการประกันภัยการปลูกฝ้ายโดยได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันมีลักษณะของการผนวกการประกันภัยเข้ากับการให้สินเชื่อระยะสั้นแก่เกษตรกร โดยที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นหน่วยงานประสานงาน และมีบริษัทประกันภัยเข้าร่วม 13 บริษัท ในปี พ.ศ. 2525-2527 กรมส่งเสริมการเกษตรก็ได้มีการเสนอให้มีการจัดให้มีการประกันภัยพืชผลเกษตรโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นเงิน 1 ล้านบาท เป็นการจัดให้มีการประกันภัยพืชผลเกษตร 3 ชนิด คือ ฝ้าย ข้าวโพด และถั่วเหลือง ซึ่งมีบริษัทประกันภัยเข้าร่วม 31 บริษัท ประกอบกับได้มีการสำรวจและสอบถามถึงความจำเป็นที่ต้องมีการรับประกันภัยพืชผลเกษตรและปศุสัตว์ในประเทศไทย เกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 70 รายใน 89 รายหรือร้อยละ 78.65 มีความเห็นว่า การรับประกันภัยพืชผลเกษตรและปศุสัตว์ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเกษตรกรไทย ในขณะที่อีก 19 ราย หรือร้อยละ 21.35 เห็นว่ายังไม่จำเป็นต้องจำเป็นในขณะนี้ และได้มีการสำรวจและสอบถามเกษตรกรในเรื่องความพร้อมหรือไม่พร้อมของเกษตรกรที่จะซื้อประกันภัยโดยที่รัฐบาลจะสนับสนุนให้มีการรับประกันภัยพืชผลเกษตรและปศุสัตว์ขึ้นในประเทศไทย ซึ่งเกษตรกรจำนวน 67 รายใน 89 รายหรือร้อยละ 75.28 ตอบว่าพร้อมที่จะซื้อประกันภัย ภายใต้เงื่อนไขที่แตกต่างกันไป อาทิ ค่าเบี้ยประกันภัยต้องไม่แพง รัฐบาลสนับสนุนค่าเบี้ยประกันภัยบางส่วน มีคณะกรรมการกลางประเมินความเสียหายให้

เป็นต้น ในขณะที่เกษตรอีกร้อยละ 24.72 ตอบว่าไม่พร้อมที่จะซื้อประกันภัยในขณะนี้ เหตุผลส่วนใหญ่คือยังไม่มีความเข้าใจในรายละเอียดของการประกันภัยพืชผลเกษตรและปศุสัตว์อย่างดีพอ

ประกอบกับรัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้มีการมอบหมายให้หน่วยงานของกระทรวงที่เกี่ยวข้องดำเนินการศึกษารายละเอียดข้อมูลต่างๆเพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงผลดีผลเสียในการที่จะให้มีการประกันทางการเกษตรเกิดขึ้น ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้รับดำเนินการในการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรเอกชน และจากเกษตรกร เพื่อสรุปเป็นข้อมูลในการนำมาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติประกันภัยทางการเกษตร และเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2547 สำนักเศรษฐกิจการเกษตรได้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติประกันภัยทางการเกษตรเสร็จโดยได้นำเสนอต่อคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัตินี้ยังคงค้างอยู่ระหว่างการนำเสนอเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้านการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีที่ต้องประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาตินั้น ในอดีตการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐจะเป็นการให้ความช่วยเหลือทางด้านปัจจัยในการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเป็นหน่วยงานที่ขออนุมัติงบประมาณจากคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการแจกจ่ายปัจจัยทางการผลิตให้แก่เกษตรกร ที่ประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาตินั้นจะประสบปัญหา คือ ปัจจัยในการผลิตที่นำไปช่วยเหลือนั้น คุณภาพ และเวลาในการช่วยเหลือเกษตรกร ไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรที่ประสบภัย ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลจึงได้ดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยมีนโยบายปรับเปลี่ยนวิธีการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ มาเป็นการให้ความช่วยเหลือโดยการจ่ายเป็นเงินสดมาจนกระทั่งปัจจุบันเพื่อให้เกษตรกรนำเงินที่ได้รับความช่วยเหลือไปดำเนินการจัดซื้อปัจจัยในการผลิตหรือนำไปบรรเทาความเดือดร้อนที่ได้รับตามความต้องการของเกษตรกรเอง

โดยที่จำนวนเงินงบประมาณที่ทางรัฐบาลได้จัดสรรให้ความช่วยเหลือเกษตรกรหลังจากที่ได้ประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติในระยะเวลาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2547 ในช่วงระยะเวลา 7 ปี นั้น ทางรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณในการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นจำนวนเงินถึง 9,521.09 ล้านบาท ปรากฏตามรายละเอียดสรุปผลการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี พ.ศ. 2541-2547 ดังนี้⁸⁹

ปี พ.ศ. 2541 อนุมัติเงินรวม 617,061,647.30 บาท จากเงินทศรองราชการจำนวน 91,937,148.30 บาท และเงินงบกลางจำนวน 525,124,463 บาท

ปี พ.ศ. 2542 อนุมัติเงินรวม 876,683,722.50 บาท จากเงินทศรองราชการจำนวน 33,221,760.50 บาท และเงินงบกลางจำนวน 843,461,962 บาท

⁸⁹ วัลลภ นุตะมาน. เล่มเดิม. หน้า 13-14.

ปี พ.ศ. 2543 อนุมัติวงเงินรวม 313,302,896 บาท จากเงินทศรองราชการจำนวน 86,864,546 บาท และเงินงบกลางจำนวน 226,438,350 บาท

ปี พ.ศ. 2544 อนุมัติวงเงินรวม 1,023,149,761 บาท จากเงินทศรองราชการจำนวน 75,097,903 บาท และเงินงบกลางจำนวน 948,051,858 บาท

ปี พ.ศ. 2545 อนุมัติวงเงินรวม 2,693,299,049.34 บาท จากเงินทศรองราชการจำนวน 146,780,462.34 บาท และเงินงบกลางจำนวน 2,546,518,587 บาท

ปี พ.ศ. 2546 อนุมัติวงเงินรวม 2,429,263,185.45 บาท จากเงินทศรองราชการจำนวน 55,689,487.45 บาท และเงินงบกลางจำนวน 2,373,573,698 บาท

ปี พ.ศ. 2547 อนุมัติวงเงินรวม 1,568,329,785.74 บาท จากเงินทศรองราชการจำนวน 5,590,048.75 บาท และเงินงบกลางจำนวน 1,562,739,736.99 บาท

ในส่วนของจำนวนจังหวัดที่ประสบภัยทางธรรมชาติ จำนวนเกษตรกร และอาชีพเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ จะปรากฏรายละเอียดในระหว่าง ปี พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2547 ดังนี้⁹⁰

ปี พ.ศ. 2545 ได้ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัย ระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม ถึง 4 พฤศจิกายน 2545 ใน 59 จังหวัด ประกอบด้วย

ด้านพืช 544 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 715,226 ราย

ด้านปศุสัตว์ 216 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 64,263 ราย

ด้านประมง 463 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 145,113 ราย

ในส่วนของจังหวัดยโสธรได้รับการช่วยเหลือโดยแบ่งเป็น

ด้านพืช 9 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 18,330 ราย

ด้านปศุสัตว์ 2 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 105 ราย

ด้านประมง 7 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 1,561 ราย

ปี พ.ศ. 2546 ได้ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย ระหว่างวันที่ 23 มิถุนายน ถึง 25 ธันวาคม 2546 ใน 70 จังหวัด ประกอบด้วย

ด้านพืช เกษตรกร จำนวน 243,268 ราย

ด้านปศุสัตว์ เกษตรกร จำนวน 17,918 ราย

ด้านประมง เกษตรกร จำนวน 53,601 ราย

⁹⁰ วัลลภ นุตะมาน. เล่มเดิม. หน้า 14-16.

ในส่วนของจังหวัดโสธรได้รับการช่วยเหลือโดยแบ่งเป็น

ด้านพืช เกษตรกร จำนวน 12,737 ราย

ด้านปศุสัตว์ เกษตรกร จำนวน 6 ราย

ด้านประมง เกษตรกร จำนวน 874 ราย

เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2547 ได้อนุมัติเงินเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบกับอุทกภัย ปี 2546 สำหรับด้านปศุสัตว์มีจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับความเสียหายมากกว่าที่ได้ประมาณการไว้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2546 ประกอบกับเกิดอุทกภัยต่อเนื่องในภาคใต้ ระหว่างวันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 25 ธันวาคม 2546 และเมื่อสำรวจความเสียหายและการช่วยเหลือระดับจังหวัดโดยเงินทศรองราชการยังคงเหลือจังหวัดที่ขอรับความช่วยเหลือจากส่วนกลางอีก 11 จังหวัดแบ่งเป็น

ด้านพืช 2 จังหวัด เกษตรกร จำนวน 6,601 ราย

ด้านปศุสัตว์ 6 จังหวัด เกษตรกร จำนวน 6,545 ราย

ด้านประมง 3 จังหวัด เกษตรกร จำนวน 4,088 ราย

ปี พ.ศ. 2547 ได้ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย ใน 55 จังหวัด ประกอบด้วย

ด้านพืช 33 จังหวัด พื้นที่เสียหาย จำนวน 14,365,490.50 ไร่

ด้านปศุสัตว์ 7 จังหวัด เกษตรกร จำนวน 8,205 ราย

ด้านประมง 15 จังหวัด 144 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 37,762 ราย

สำหรับจังหวัดโสธร ได้รับการช่วยเหลือโดยแบ่งเป็น

อุทกภัย 9 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 17,346 ราย

ฝนทิ้งช่วง 9 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 39,396 ราย

จากข้อมูลสถิติดังกล่าวมานั้น จำนวนเงินที่รัฐบาลได้ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยทางธรรมชาติในแต่ละปีรวมเป็นจำนวนเงินเกือบหนึ่งหมื่นล้านบาท เกษตรกรที่ประสบกับภัยทางธรรมชาติก็มีจำนวนไม่น้อย ซึ่งต้องประสบกับปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติอยู่ทุกปีมากบ้าง น้อยบ้าง โดยที่การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวของรัฐบาลเป็นการให้ความช่วยเหลือภายหลังที่เกษตรกรได้ประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งเหมือนจะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งเป็นอย่างนี้ทุกๆปีเมื่อเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติแก่เกษตรกร

ดังนั้นจึงเป็นการสมควรที่ประเทศไทยจะได้จัดให้มีการออกมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับพืชผลการเกษตรขึ้น เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันที่มั่นคงให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศก็ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรายได้ส่วนหนึ่งจากการส่งออกก็มาจากผลิตผลทางการเกษตร แต่เกษตรกรผู้ผลิตกับมีรายได้ที่ต่ำและมีฐานะไม่มั่นคง

อันเนื่องจากการที่ต้องประสบกับความเสียหายทางธรรมชาติซึ่งทำให้พืชผลได้รับความเสียหาย จนถึงกับต้องขาดทุน หรือมีหนี้สินล้นพ้นตัว พืชผลทางการเกษตรไม่มีคุณภาพ การที่เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลก็เป็นการช่วยเหลือภายหลังที่เกษตรกรได้รับความเสียหาย ซึ่งล่าช้า และไม่ทันทั่วถึงกับการที่เกษตรกรต้องการความช่วยเหลือ อันมีลักษณะเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่ถ้าได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยพืชผลเกษตรเหมือนเช่นประเทศต่างๆดังที่ได้เสนอ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ประเทศเหล่านั้นได้จัดให้มีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทย แล้วก็จะมีความคล้ายๆกันในหลายๆ ด้าน เช่น ภัยทางธรรมชาติ หลักเกณฑ์ในเรื่องการประกันภัย เป็นต้น โดยที่ประเทศไทยนำแนวทางและหลักเกณฑ์มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับกรณีของประเทศไทย ผลดีที่เกิดขึ้นจากการที่ได้มีมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร ก็จะตกแก่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมนั่นเอง

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ด้านรัฐบาล

5.2.1.1 เพื่อให้เป็นแนวทางที่สอดคล้องกันกับการเตรียมการที่จะจัดให้มีกฎหมายประกันภัยพืชผลเกษตรขึ้นและให้มีการนำกฎหมายมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการที่จะนำงบประมาณของรัฐที่จะนำมาจัดสรรช่วยเหลือในด้านเบี้ยประกันภัยโดยให้เกษตรกรจ่ายเบี้ยประกันภัยในจำนวนที่มีอัตราต่ำ เกษตรกรสามารถจะจ่ายได้

5.2.1.2 มีการศึกษาควบคู่ไปกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านสถิติเกี่ยวกับการเกษตรต่างๆ ในส่วนที่จะนำมาคำนวณเบี้ยประกันภัย การชดเชยค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่เกิดความเสียหาย เช่น สถิติความเสียหายอันเกิดจากเหตุต่างๆ ข้อมูลด้านต้นทุนการผลิตทางการเกษตร ปริมาณและราคาของผลผลิตโดยเฉลี่ย เป็นต้น

5.2.1.3 ในส่วนของกฎหมายที่จะนำมาบังคับใช้ควรมีการแก้ไขปรับปรุง ร่างกฎหมายให้มีความชัดเจน มีเนื้อหาและสาระที่เป็นในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการของการประกันภัย พืชผลเกษตร ตัวอย่างเช่น

มาตรา... เกษตรกร หมายความว่า เกษตรกรผู้เป็นเจ้าของ และดำเนินการจัดการเพาะปลูกพืชผลเกษตร หรือ เกษตรกรผู้เป็นผู้เช่า และดำเนินการจัดการเพาะปลูกพืชผลเกษตร

มาตรา... ให้เกษตรกรจัดให้มีการประกันภัยไว้กับบริษัทหรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัยที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการประกันภัยประเภทการประกันภัยพืชผลเกษตร หรือได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการรับประกันภัยประเภทการประกันภัยพืชผลเกษตร

พืชที่จัดให้มีการประกันภัย จำนวนเงินเอาประกันภัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา... ให้รัฐบาลจัดสรรเงินงบประมาณมาจ่ายเป็นเบี้ยประกันภัย ในอัตราไม่เกินกว่าจำนวนเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา... อัตราเบี้ยประกันพื้นฐาน จะถูกพิจารณาอย่างเหมาะสมจากข้อมูลทางสถิติตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และจะมีการปรับปรุงอัตราเบี้ยประกันทุกๆ 3 ปี หรือโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเมื่อเห็นว่ามีจำเป็น

มาตรา... เกษตรกรที่เพาะปลูกพืชตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องเข้าสู่ระบบการประกันภัยพืชผลเกษตร ทั้งนี้โดยได้รับการสงเคราะห์เบี้ยประกันในจำนวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

เกษตรกรที่เพาะปลูกพืชชนิดอื่นนอกจากที่กำหนด จะเข้าสู่ระบบการประกันภัยพืชผลเกษตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา... เกษตรกรจะได้รับการคุ้มครองความเสียหายที่เกิดแก่พืชผลเกษตร อันเกิดจากภัยตามธรรมชาติ หรือภัยอื่นๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา... สัญญาประกันภัยพืชผลเกษตรจะสิ้นสุดบังคับ ในกรณีที่เกษตรกรตาย เลิกประกอบ การเพาะปลูกพืช(แต่ละชนิดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง) หรือมีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์การเป็นเจ้าของ ทั้งนี้ทายาท หรือเกษตรกร ต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ในเหตุดังกล่าวมาภายในเวลาและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

มาตรา... เกษตรกรจะได้รับการชดเชยความเสียหาย อันเกิดจากภัยพิบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

นอกจากตามวรรคหนึ่งแล้ว การชดเชยความเสียหายจะไม่เกิดขึ้น ในกรณีที่เกิดจากความทุจริต ความประมาทเลินเล่อ การปล่อยปละละเลยต่อหน้าที่ ของเกษตรกร ตัวแทน หรือลูกจ้าง หรือเหตุอื่นอันคล้ายคลึงกัน

มาตรา... เกษตรกรที่จงใจ หรือเจตนา หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรต้องแจ้ง ในเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลทางการเกษตร หรือข้อมูลอื่นใดที่ทางเจ้าหน้าที่ได้สอบถาม ต้องระวางโทษ

(1) ปรับไม่เกินจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือ

(2) ตัดสิทธิเกษตรกรจากการปกป้องความเสี่ยงภัยพิบัติ หรือ การช่วยเหลือทางด้านประกันภัย เป็นระยะเวลาไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการกระทำผิด

มาตรา... ในกรณีที่เกิดข้อโต้แย้งในเรื่องการชดเชยความเสียหาย ระหว่างเกษตรกรหรือตัวแทน กับบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการประเภทประกันภัย พืชผลเกษตร หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการรับประกันภัยพืชผลเกษตร ให้ อนุญาตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดและถือว่าเป็นที่สุด

5.2.2 ด้านเอกชน

5.2.2.1 ในส่วนของบริษัทเอกชนที่จะรับประกันภัยพืชผลเกษตรนั้น รัฐบาล อาจให้บริษัทเอกชนดำเนินการในการรับประกันภัยพืชผลเกษตรภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กฎหมายกำหนด

5.2.2.2 รัฐบาลจัดสรรเงินงบประมาณบางส่วนมาเป็นกองทุนการประกันภัย พืชผลเกษตรในการที่บริษัทเอกชนจะนำไปสงเคราะห์เบี้ยประกันภัยให้กับเกษตรกรบางส่วน และ นำไปชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้กับเกษตรกรในกรณีที่เกษตรกรได้รับความเสียหายจากภัย ทางธรรมชาติ

5.2.2.3 ในการดำเนินการรับประกันภัยของเอกชนนั้น ควรให้อยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของรัฐโดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการเกษตร เช่น เกษตรอำเภอ ทำหน้าที่ ประสานงานไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้ทางด้านการรับประกันภัยพืชผลเกษตร ด้านเทคโนโลยีทาง การเกษตร รวบรวมข้อมูลสถิติทางการเกษตร เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินการรับประกันภัยพืชผล เกษตรที่ดำเนินการโดยบริษัทเอกชนในการกำกับดูแลของรัฐประสบผลสำเร็จ

5.3 แนวทางในการจัดให้มีกฎหมายประกันภัยพืชผลเกษตร

5.3.1 ลักษณะของการประกันภัยพืชผลเกษตร การประกันภัยพืชผลเกษตร ควรจะมีลักษณะที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน โดยคู่สัญญามีฐานะทางกฎหมายเท่าเทียมกัน เป็นการดำเนินการรับประกันภัยพืชผลเกษตรโดยรัฐหรือตัวแทน หรือบริษัทรับประกันภัยที่ได้รับการอนุมัติจากรัฐให้ดำเนินการรับประกันภัย ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

5.3.2 รูปแบบของการประกันภัย การประกันภัยพืชผลเกษตร ควรที่จะมีรูปแบบของการประกันภัยแบบบังคับ เพื่อให้การดำเนินการบรรลุผลสำเร็จ อันเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและประเทศชาติ โดยกำหนดให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชผลเกษตรทางเศรษฐกิจต้องเข้าสู่ระบบการประกันภัยพืชผลเกษตร หรือกำหนดให้เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ทำการเพาะปลูกพืชผลเกษตรทางเศรษฐกิจที่กำหนดต้องเข้าสู่ระบบการประกันภัยพืชผลเกษตร

5.3.3 ชนิดของพืชที่รับประกันภัย การประกันภัยพืชผลเกษตร ในการเริ่มต้นดำเนินการจัดให้มีการประกันภัยพืชผลเกษตรนั้น ควรที่จะกำหนดชนิดของพืชที่จะทำการรับประกันเฉพาะที่เป็นพืชผลเกษตรทางเศรษฐกิจก่อน เช่น พืชไร่ พืชสวน พืชผัก หรือพืชผลไม้ เป็นต้น

5.3.4 ภัยที่รับประกัน การประกันภัยพืชผลเกษตร ควรจะกำหนดให้มีการรับประกันความเสี่ยงภัยที่จากภัยทางธรรมชาติที่เกษตรกรประสบภัยอยู่ทุกปี เช่น ภัยน้ำท่วม ภัยแล้ง ภัยลูกเห็บ ภัยอัคคีภัย เป็นต้น โดยกำหนดให้เป็นความเสี่ยงภัยที่รับประกัน หรืออาจจะเพิ่มภัยอื่นๆ เช่น ภัยที่เกิดจากแมลง ศัตรูพืช สัตว์ เป็นต้น ที่จะรับประกันก็ได้ โดยได้รับการอนุมัติจากรัฐ

5.3.5 เบี้ยประกันภัย การประกันภัยพืชผลเกษตรโดยที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการประกันภัยพืชผลเกษตรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรของประเทศอย่างเช่นต่างประเทศนั้น เบี้ยประกันภัยที่รัฐจะเรียกเก็บจากเกษตรกรจะต้องมีอัตราที่ต่ำ เพื่อให้เกษตรกรสามารถที่จะจ่ายเบี้ยประกันภัยได้

5.3.6 เงินสงเคราะห์เบี้ยประกัน การประกันภัยพืชผลเกษตรโดยที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการประกันภัยพืชผลเกษตรอันมีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบกับปัญหาภัยทางธรรมชาติทำให้พืชผลเกษตรได้รับความเสียหายเพื่อให้เกษตรกรได้รับการเยียวยาความเสียหาย รัฐจึงควรจัดสรรงบประมาณบางส่วนเพื่อเป็นกองทุนการประกันภัยพืชผลเกษตรในการนำไปใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่เกษตรกรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ และนำไปใช้ในการสงเคราะห์เบี้ยประกันภัยให้กับเกษตรกร ในการที่เกษตรกรจะจ่ายเบี้ยประกันภัยในอัตราที่ต่ำ โดยที่เกษตรกรสามารถจ่ายเบี้ยประกันภัยได้